

1938 Tenåring fra Lånke omkom på skitur

De hadde tatt seg oppover til Frigården i Lånke. De ville gå langrennsløypa som ble brukt for en uke siden under det som var Lånkes jubileumsrenn. De var jevnaldrende, kun få dager skilte de og om et par måneder ville de bli 15 år begge to. De var døpt i samme vatnet og konfirmert i lag. De gikk naturligvis i samme klasse på skolen, og var for øvrig mye sammen også på fritiden, begge ivrige på ski, spesielt hopp, slik tenåringsgutter har en tendens til å utfordre hverandre. De hadde gått og snakket om noen av deltagerne som på et vis var litt «kjendiser», skjønt begrepet trolig ikke fantes den gangen. Vinneren av jubileumsrennet var en fra Meråker, som de ikke hadde hørt om - der de selvsagt fulgte med i avisene når resultater ble offentliggjort. Nils stanset brått opp - slik ungdom ofte gjør når det er noe som ikke stemmer. «*Ja, men denne Stenmo var jo B-klassing*», sier Nils - med et tonefall som indikerte at han var litt usikker på hva som lå i det å være B-klassing. Odd Arvid stopper også, og påbegynner sin forklaring, som nok ikke var mer sikker enn spørrerens undring. Men her var det en mulighet til å være litt belærende, og som mange andre ungdommer lot han ikke en slik sjanse gå fra seg, selv om han var yngre enn kompisen, hele seks dager, et kvantesprang i et barnesinn.....slik hver dag og hver centimeter hadde tidligere vært meget viktig i gryende barndom.

F.v: Nils Granås og Odd Arvid Hell, utsnitt fra konfirmasjonsbildet i 1937

Kort tid etterpå var de fremme ved start- og målområdet på Frigården. De gjør seg klare til å bli «langrennsløpere», gå i fotsporene til de store gutta uken før. Lengden skulle være ca. 17 km. Det var overkommelig, de var herdet og i god form. Nå skulle de lette seg, i den forstand at de lot seg ribbe - og skulle etterlate blant annet matpakkene og noen klesplagg. Odd Arvid syntes nok Nils ble litt tynnkledd, men tenkte at de skulle bli varme nok, for nå skulle de gå styggfort. Selvsagt var det ikke porselenspor av dagens kvalitet, løypa var så vidt synlig, enkelte plasser usynlig hvor vinden hadde blåst vekk sporet. Samtidig var de forberedt på å brøyte seg spor andre steder.

Slik møter vi Nils Granås og Odd Arvid Hell, fra Lånke, en søndag i februar 1938, nærmere bestemt 6. februar oppe på Frigården. De hadde bestemt seg for å gå skiløypa som ble brukt under skimesterskapet for en uke siden. Nils Granås ble født 22. april 1923, sønn av Olaf Granås (1885-1957) og Sigrid Aftret (1886-1981) på Vestre Granås (186/2) i Lånke. Nils var nr. 7 i en ungflokk på 10. Flere av hans brødre skulle under krigen komme i tyskernes

søkelys og havnet på Falstad og Grini. Odd Arvid Hell ble født 28. april 1923, som sønn av Ole Hell (1895-1982) og Anna Hilda Forbord (1893-1983). Da Odd Arne ble født, bodde de på Værnesmoen og tilhørte Værnes kirke. Siden bodde familien på Elverheim (165/7) i Lånke. Denne nevnte søndagen skulle de altså «*leke å være konkurrerende skiløpere*».

Nøyaktig en uke tidligere, den 30. januar, hadde det vært to skiarrangement i Stjørdalen, ett ved Kindseth i Stjørdal og det andre ved Frigården i Lånke. Det første var i regi av Stjørdal A.I.L (arbeideridrettslag) og synes å ha samlet løpere fra arrangørklubben, fra Fyk, Mostadmark, Fjell, Trolla, Djerv og Ørn, samt to fra Meråker. Det andre idrettsstevnet var Lånke idrettslag sin markering av 20-årsjubileum. Her var det samlet blant annet utøvere fra Varden, Kopperå, Skatval, Selbu, Nybrott og Stjørdal. En ser de tydelige polariserte fronter mellom «arbeiderklassen» og «de borgerlige». To langrennsarrangement samme dag på hver side av dalføret, med klart politisk skille. Dette hadde utviklet seg fra Arbeiderpartiets vinglete linje etter første verdenskrig og spesielt på begynnelsen av 20-tallet, og var trolig et forsøk på å skille seg fra kommunismen. Etter hvert ble ulike splittelser reflektert gjennom kultur og idrett, rene AP-bastioner. Det dukket opp et stort antall A.I.L i ulike former. Disse idrettslag og klubber ble et redskap som dominerte skille i samfunnet, og en kan vel ikke si som i dag at idretten skulle forene folket, heller tvert om. Denne politiske idrettsbevegelsen var altså dominerende på 30-tallet, men forsvant med krigen. Nedenfor her er gjengitt mesteparten av de lag og klubber som fantes innen Trøndelag arbeideridrettskrets. Interessante klubbnavn som trolig ikke mange har hørt om i dag.

3. juli 2024: Sigrid Oline Bakken, født Granås - kilde. Nils Granås var hennes onkel

Søndag 30. januar ble langrennet ved Kindseth vunnet av John Ringen, Fyk og nr. 2 ble Ivar Berg, også fra klubben Fyk (Kopperå). Hopprennet ble vunnet av Artur Grefstad. Hele arrangementet ble åpnet ved at en 13-åring: Egil Tokle, hoppet to hopp, først ett på 20 meter og deretter ett på 37 meter m/fall. Men vi skal bevege oss til rennet på andre siden av dalen, til Frigården. Her var det påmeldt 71 løpere, hvorav 48 kom til start - og alle fullførte. I hopp deltok 24 mann. Langrennet som er gjengitt både å ha vært 17 km og 15 km, gikk fra Frigården, via Julkleiva, Stubergvollen, Julvollen, Fossdalen og tilbake til Frigården. Rennet startet brutalt med 500 meter bratt stigning. Kvernemokarene fra Varden, Meråker var favoritter.

Det var mest ingen staking, ingen todelt stilart: klassisk og skøyting - som nå. Den gangen var det kun diagonal, og en snakket om «fin stil», skjønt med de spor en den gangen hadde - ble det ofte til at en mest sjangle seg gjennom ganske variable forhold. Og flere renn hadde matstasjon.

Før vi, i fin diagonalstil går videre, la oss svare ut delvis spørsmålet fra Nils Granås nevnt i den fingerte innledningen til kapitlet, hvor han undret seg over en B-klassing. Det var slik at deltagerne var oppdelt i ulike klasser. C-klassen kunne være mer trimrelatert, uten premie. D-klassen var for de over 32 år. Mens de fleste var selvsagt i klasse A og B. Alle gikk samme løype og distanse. Den som hadde best tid uansett klasse, ble den store vinneren. For Stjørdalsområdet var inndelingen i 1938 basert på følgende:

5. juli 2024. F.v: Brit Raaen og Arna Hell Hastad, tvillingsdøtre til Odd Arvid Hell

Klasse A: premiert i krets-, distrikts- eller større renn.

Klasse B: premiert i lokale renn i Stjørdalsføret eller Selbu.

Rennet på Frigården 30. januar 1938 ble vunnet av en B-klassing, nemlig Ludvik Stenmo fra Varden på 1.20.17. Det var ganske uvanlig, mest en sensasjon at en B-klassing slo de i A-klassen. I avisene ble han benevnt med «*eit sjelden løperemne*». Det ble sagt at løperne fra Varden hadde god gli under skiene og hadde nok valgt den rette smøringen. Etter Stenmo var de neste åtte alle A-klassinger, med Bernhard Kvernmo som nr. 2 totalt, ett minutt og tolv sekunder bak Stenmo. Ludvik Stenmo gikk ut som nr. 22, men kom først i mål. Nr. 2 i B-klassen: Johan Hammer, Skatval kom inn på 1:27.04, som var samme tid som nr. 9 i A-klassen ved Kåre A. Berg, Stjørdal. Dette var lenge før pengepremier, og lenge før kjøleskap og TV-apparater ble premier. Mindre pokaler og sølvskjeer var nok det vanlige. Etter løpet var ferdig ved Frigården, ble Alfred Kvernmo og en Vintervold tildelt «*Damenes premie*». En Juliussen fikk «*Meråker kommunes premie*», Ludvik Stenmo fikk «*Kontorfunksjonærenes*

premie» og Helge Moksness fikk «*Samvirke­lagets premie*». Det ble sagt at Stenmo siktet seg inn på generalstabspokalen. Fra 1909 til og med 1937 var det såkalte Hovedlandsrenn. Fra og med 1938 kom Norgesmesterskapene. Kvinnene kom først med i det spe på 50-tallet, med den første NM-øvelsen i 1955. Men det var nok først mot slutten av 70-tallet at damelangrenn kom for fullt.

Innen hopping var stilen vel så viktig som lengden. En brukte vurderinger tilknyttet ord med utgangspunkt i: *pent* og *rolig*. Ja, hoppverden forandre seg nærmere 50 år senere da svensken Jan Boklöv (f.1966) introduserte V-stilen i 1988 og var den første svenske som faktisk vant et verdenscuprenn, samt vant verdenscupen sammenlagt for 88/89. Hoppelskere var i sjokk. Hopprennet i Julåsen i 1938 ble vunnet av Torbjørn Bjugan, Hegra, som hoppet hele 39 meter. Nr. 2 ble K. Kulset fra Selbu og nr. 3 ble Helge Moksness fra Kopperå. Eldste klasse ble vunnet av Magnar Aavik, Hegra og beste under 20 år, ble Oskar Fjeldseth, Skatval.

Odd Arvid Hell giftet seg med Emma Ingebjörg

Så skal vi tilbake til hendelsen med Nils Granås og Odd Arvid Hell søndag 6. januar 1938. De hadde altså tatt seg oppover til Frigården for å gå i fotsporene til de store gutta, langrennsløperne - en type mennesker som i all vår kulturarv, tradisjoner og stolthet, har vært våre helter. Jeg antar at det hadde blitt høyst dag, underforstått: etter kirketiden, slik det var vanlig før krigen. Søndag gjorde en ikke stort før messa var ferdig, uansett om en gikk i kirken eller ikke. En avis har likevel skrevet at de la ut på turen klokken 11. De la som nevnt fra seg matpakkene og litt klær, og gjorde seg klare på linje med en hvilken som helst langrennsløper. At de la fra seg skreppene har blitt tolket som at de kun skulle ut på en kort tur. Siden det var litt utpå dagen, hadde de hatt nok tid til å observere været, som trolig var mer enn tilfredsstillende. I en avis ble det senere bemerket at Nils var litt tynkledd. Selvsagt ikke helt ulogisk, de skulle «gå langrenn», ikke ut på en polarekspedisjon.

Nå vet vi ikke helt *hva, når og hvordan*, men det er klart at de etter noen kilometer ble overrasket av et totalt værromslag. Ved oppstart hadde de selvsagt ikke noe problem med å følge langrennssporet. Da vinden trolig økte, ble sporet ganske så utydelig. De fikk nok med å brøyte seg fram. Snøværet tiltok, og en må gå ut ifra at de snart kom vekk fra skisporet og

langrennstraséen. Lufttrykket, lufttettheten og alt skiftet brått, temperaturen falt muligens raskt også. Odd Arvid var bedre kledd enn Nils, og Nils sin kroppstemperatur sank trolig fortere. De skulle ikke bare holde kulden borte, men de ble raskt borte bokstavelig talt. De visste ikke hvor de var, og begynte denne håpløse gjettingen på hvor Frigården lå. Etter en stund klarte ikke Nils mer. Odd Arvid som var bedre kledd, forsøkte å dra Nils med seg. En journalist skrev at Odd Arvid forsøkte til og med å bære med seg Nils. Men måtte gi opp. Til slutt hadde de på et vis søkt en form for ly mot en større granlegg, men det var lite å beskytte seg mot. Ikke hadde de krefter til «å grave seg ned», ikke hadde de kunnskaper om det heller, og trolig var det for sent uansett - og attpåtil ble det fortalt senere at det var lite snø i skogen, så lite at det var nære på at skirennet ble avlyst uken før. Kort sagt, det var ikke mye som ga dem ly. Odd Arvid måtte forsøke å komme seg ned i bygda ett eller annet sted, etter hjelp. Et referat fra den dramatiske hendelsen tilsier at Odd Arvid etter mye strev kom seg tilfeldig ned på en vei han kjente, og en time senere var han fremme hos folk. Det ble sendt bud til Nils sitt hjem, og kort etterpå var far til Nils og to brødre med innover, ledet av Odd Arvid. Da de fant Nils var han død. I Bladet sto det at Odd Arvid kom seg til folk, og allerede en time etter at han forlot Nils, var Odd Arvid tilbake med hjelpen. De fikk fraktet Nils ned til bygda. Da doktor Jansen kom til, var gutten død. I et annet referat sto det at det hadde blitt mørkt. I Adresseavisen sto det at det var langt utpå ettermiddagen da Odd kom ned til en gård. Et sted står det at da hjelpemannskapet kom fram til Nils, var han i live, men døde på veien nedover. Fra det tidspunktet, og frem til at de fikk bragt Nils ned, gikk det 1 ½ time, o.s.v - o.s.v Men det som er skrevet her, er ikke korrekt, jeg har kun tatt det med for å vise hvor unøyaktig og ikke helt logisk enkelte referater kan være, og som dessverre fort blir «sannheten».

Odd Arvid Hell i 1942 med Olav Martin

2024.07.06 Olav Martin Sivertsen

En må være forsiktig med å tolke hva de ulike aviser skrev den gangen om hendelsen. Det er klart at det begynner å mørkne ganske så tidlig den 6. februar. Med storm, dårlig sikt, lav skybase etc. - er det ikke måneskinn, og enda mørkere enn vanlig. Mangel på mat svekker alle sanser og reduserer en på alle vis. En slutter snart å tenke klart og logisk. Og det virker

underlig at Odd Arvid etter å ha funnet tilbake til bygda, kunne lede redningsmannskapet tilbake til granleggen. Hvor var den? Hans egne spor ble selvsagt umiddelbart slettet. Jeg holder meg derfor til hva Aftenposten skrev, og som også er bekreftet av tvillingsdøtrene til Odd Arvid, nemlig Arna og Brit Hell, f. 21. april 1949. Likeså er dette bekreftet av deres søskenbarn, Olav Martin Sivertsen, som jeg har snakket med på bosenteret i Lånke. Olav Martin fortalte at onkel Odd Arvid betød svært mye for ham. Odd Arvid ble hans mentor, og etter hvert jaktkamerat.

Aftenposten baserte sitt på intervju de hadde gjort med både lensmann Eide og Dr. Jansen. Det burde borge for tillit. Aftenposten har skrevet at da Odd Arvid hørte at Nils begynte å snakke i villfarelse, tok han av dem skiene - bar Nils fremover. La ham fra seg, gikk tilbake og hentet skiene, og på nytt bar Nils videre. Slike etapper holdt han på med i timevis. Ved 20-tiden var de kommet tilfeldigvis frem til Julvollen og Aftenposten skriver at Odd Arvid så lys derfra. Uansett visste nå Odd Arvid omsider hvor de var. Det var her under en granlegg at Odd Arvid la ned sin kamerat, dekket han med granbar, tok på seg skiene og rente ned til gården Fossen i bygda. Folk dro oppover og hentet Nils. Det gikk ifølge Aftenposten ikke mer enn en time fra Odd Arvid forlot Nils, til redningsmannskaper kom frem til Nils. Ingenting om at Odd Arvid visste de veien tilbake til Nils. Det var nok ikke nødvendig, i og med at det var nettopp Julvollen. Den visste alle om.

At Julvollen plutselig dukket opp, var nok en lettelse for Odd Arvid. Da visste han så absolutt hvor han var. Men hvorfor ikke da plassere Nils inne i huset på Julvollen? Var Julvollen låst, var det lettere sagt enn gjort å komme seg inn i den tilstanden også Odd Arvid var i. Å lene

Nils mot en utevegg ville gi mindre beskyttelse enn under en granlegg dekket med bar. Eller kanskje hadde Odd Arvid allerede plassert Nils under en granlegg, før han oppdaget at han var ved Julvollen, slik Olav Martin Sivertsen og undertegnede analyserte det under vårt møte på bosenteret?

Aftenposten skriver videre at Odd Arvid stelte med Nils til doktor Jansen kom til, underforstått - etter at Nils var bragt ned i bygda av bygdefolket og trolig fortsatt var i livet eller bevisstløs. Det heter seg også at doktor Jansen forsøkte med opplivningsforsøk, men det gikk ikke. Det var da Nils døde. Sitat fra doktor Jansen: «*mellom hendene på dem*». Aftenposten skriver videre at det var kun en halv kilometer fra det stedet Nils ble etterlatt ved granleggen og 15 minutter ned til den plassen Odd kom til folk på Fossen gård. Det er jo mye lengere fra Julvollen og ned til Fossen, men det er fort gjort at slike distanser og tidsfaktorer blir unøyaktige ved et umiddelbart referat i en avis. Eller hadde Odd Arvid dratt med seg Nils også fra Julvollen og nedover et langt stykke? Det skal bemerkes at en avis hadde fått for seg at Odd Arvid var ett år eldre enn Nils, og dermed betydeligere sterkere - men det var faktisk Nils som var eldst, seks dager eldre enn Odd Arvid. Forskjellen, og det avgjørende - var nok bekleddingen.

Julvollen (foto: Stig Morten Prestmo)

Legen mente gutten døde av utmattelse som følge av overanstrengelse og mangel på føde. I kirkeboken for Lånke sogn står dødsårsak: *Hjartelaming*. Det ble skrevet at Nils ikke var den mest «øvde i skiføring», men meget ivrig. Terrenget de hadde rotet seg inn i var ganske så vilt, og visstnok lett å gå seg bort i. Dog ble det bemerket at Nils var ganske så godt kjent der oppe etter flere år som gjeter i området. Det samme gjaldt også for Odd Arvid. Men selv erfarne naturmennesker og jegere har gått seg midlertidig bort i det spesielle terrenget, slik som Lånkemarka kan innby til her og der.

Aftenposten, som altså hadde snakket både med lensmann Eide og doktor Jansen, har skrevet at guttene ikke hadde gått så veldig langt i avstand vekk fra Frigården. De hadde gått i en trekant, men at terrenget var temmelig vilt og strevsomt. Doktor Jansen sa for øvrig dette til den gråtende og dødstrette Odd Arvid: «*Det var tappert og godt gjort og du har i alle fall intet å bebreide deg*».

Julvollen, lørdag 7. september 2024.

Stig Morten Prestmo, barnebarn av Ole Prestmo som dro først innover for å lete.

Sissel Helen Bakken, datter av Sigrid Grands Bakken, sistnevnte niese av den omkomne Nils.

Lars Inge Lillemo, nevø av den omkomne Nils.

Brit Raaen, datter av Odd Arvid Hell.

Arna Hell Hafstad, datter av Odd Arvid Hell.

Julian Hafstad, barnebarn av Arna Hell Hastad.

Live Hafstad, barnebarn av Arna Hell Hastad.

Kåre Olav Skolmli, tipser / kilde mange år tilbake.

Det skal opplyses at Odd Arvid satt i tysk fangenskap både på Falstad og Grini, på linje med flere av brødrene til Nils Granås. Odd Arvid Hell ble ingen gammel mann. Han døde som 30-åring av poliomyelitt (polio) 12. februar 1953. Hans tvillingsjenter var da 4 ½ år. Et par år senere fikk den ene, Arna, tuberkulose, og havnet på pleiehjemmet Nyland på Vikanlandet i Stjørdal. Her begynte hun også på skolen. En vanskelig start på livet som skolejente. Som en kuriositet, forteller Arna meg at hun siden den gangen aldri har smakt fiskegrateng. Underforstått: det ble nok på institusjonen litt for hyppig servert dårlig «ferskvare», lett omgjort til «fiskegrateng».

11. juni 2024: f.v Lars Lillemo og Stig Morten Prestmo, kilder og lokale oppsittere. Lars er nevø av den omkomne Nils Granås, og Stig Morten er barnebarn av Ole E. Prestmo

Vi skal slutte dette kapitlet med å fortelle at Ole E. Prestmo (1890-1963) på Fossaunet reagert meget raskt og tok på et vis en slags lederrolle vedrørende «redningsaksjonen», før offentlige autoriteter kom til. Vi må huske at det tok sin tid før en melding kom til de riktige relaterte personer. Det var ikke bare å ta frem mobilen og trykke på 113. Tidligere i kapitlet ble det nevnt at en avis hadde påpekt at far og to brødre av Nils var med innover. Men det var litt nyansert. Far Olaf, og to av hans sønner, ble trolig med Ole E. Prestmo - som straks hadde spent hesten foran sleden og la i vei. En far venter nemlig verken på lensmann eller prest, og Olaf Granås kjente svært godt til Ole E. Prestmo sine spesielle evner og egenskaper. Nils O Granås ble gravlagt ved Lånke kirke den 14. februar 1938.

KUNNGJØRELSER

Vår kjære

Nils

døde fra oss idag nær 15 år gammel.

Lånke 6. februar 1938.

Sigrid og Olaf Granås.
Søskende.

Siste hilsen til Nils Granås.

Aldri skal vi få se dig på idretts-plassen eller i hoppbakken. Du som bestandig gjorde ditt beste i konkurranser og ellers. Alltid villig og uten svik. En kamerat som vi kunde stole på.

Slitet og strabassene i den forrykende snestormen blev for meget for dig, og du kom ikke tilbake som vi ventet.

Vi kan stoppe og si til hverandre: Hvorfor skulde det gå slik? Men ingen av oss har svar.

Alle gode og lyse minner vi har efter dig siden du var i lag med oss skal vi huske.

Farvel og takk for alt, Nils.

Pebe.

Fra Wikipedia sakser jeg for spesielt interesserte litt om den politiske struktureringen av deler av idretten.

Sør-Trøndelag Arbeideridrettskrets hadde blitt stiftet 16.11.1924, da under navnet *Trøndelag Arbeideridrettskrets* og var tilsluttet Arbeidernes Idrettsforbund. *Trøndelag Arbeideridrettskrets* ble den første arbeideridrettskrets utenfor Oslo. Arbeidernes Idrettslag i Trondheim tok initiativ til dannelsen, og det møtte opp seks lag: Arbeidernes Idrettslag (Trondheim), Sport (Trondheim), Fram (Tempe), Ørn, Hommelvik IL og Arbeidernes Idrettslag (Løkken). På kretstinget i 1929 var det mye uro og kraftige utfall. Kommunistene gikk ut og dannet en egen krets i Kampforbundet for Rød Sportsenhet. I 1934 ble de to kretsene igjen gjenforent. Trøndelag Arbeideridrettskrets ble delt flere ganger. Møre Arbeideridrettskrets ble skilt ut i 1932, mens Nord-Trøndelag Arbeideridrettskrets ble skilt ut i 1935. I 1936 ble også lagene i Orkdal, Gauldal og Nord-Østerdal skilt ut, i det Orkla og Gauldal Arbeideridrettskrets og Dovre Arbeideridrettskrets ble dannet. (Ref. Wikipedia)

Medlemmene i Sør-Trøndelag Arbeideridrettskrets i 1939 var:

Klubb	Sted	Stiftet	Innmeldt	Etter krigen
Arbeidernes Atletklubb	Trondheim			
Arbeidernes idrettslag	Trondheim	1923	1924	Arbeidernes Turn- og idrettsforening fra 1949
Arbeidernes sjakkklubb	Trondheim	1922		
Arbeidernes skytterlag	Trondheim	1929		
Arbeidernes Turnforening	Trondheim	1935		Arbeidernes Turn- og idrettsforening fra 1949
Bilarbeidernes Bedriftslag	Trondheim			

Sportsklubben Brynjulf	Trondheim			
Sportsklubben Djerv	Trondheim	1930		Djerv og Sport dannet idrettslaget Trond i 1949
Sportsklubben Falken	Trondheim	1925		
Jernarbeidernes sjakkklubb	Trondheim			
Jernbanens AIL	Trondheim			
Sportsklubben Lyn	Trondheim			Lyn og Sprint dannet Nidar IL i 1947
Bedriftslaget Nobø	Trondheim	1934		Endret navn til Nobø Bedriftsidrettslag
Sportsklubben Odd	Trondheim			
Sportsklubben Ravn	Trondheim	1934		Ble slått sammen med Falken i 1949
Sportsklubben Sport	Trondheim	1920	1924	Djerv og Sport dannet idrettslaget Trond i 1949
Sydbyens IF	Trondheim			
Vestbyens IL	Trondheim			
Sportsklubben Ørn	Trondheim	1917	1924	
Østbyens IL	Trondheim			
Nidarvoll AIL	Trondheim	1934		Endret navn til Nidarvoll IL. Nidarvoll IL og Tempe IL dannet Nidelv Idrettslag i 1952
Sportsklubben Uredd	Trondheim	1929		Skiftet navn til Ureddkameratene
Barmfjord AIL	Barmfjorden	1934		Endret navn til Barmfjord IL
Bjugn AIL	Bjugn			
Idrettslaget Bjørn	Hestvika			
Bynes AIL	Byneset			
Byåsen AIL	Byåsen			En del av Byneset idrettslag fra 1948
Flora AIL	Flora	1933		Flora AIL og Floren IL dannet Flora IL
Sportsklubben Fram	Selsbakk	1921	1927	En del av Selsbakk Idrettsforening fra 1945
AIL Fyk	Kopperå	1926	1926	En del av Kopperå idrettslag fra 1945
Gudå AIL	Gudå	1927		Ble slått sammen med IL Tambar i 1939
Heimdal IL	Heimdal	1929	1929	Slått sammen med Heimdal IF i 1940
Hemne AIL	Hemne		1936	
Hemnskjel IL	Hemnskjela			
Hommelvik IL	Hommelvik	1924	1924	
Hommelvik sjakkklubb	Hommelvik			
Innbygda AIL	Selbu	1933		En del av Innbygda IL fra 1945, fra 1974 Selbu Idrettslag
IL Lyn	Hegra	1937		Endret navn til Forra IL i 1946
Lysøysund AIL	Lysøysund			
Malvik IL	Malvik	1933		
Meråker IL	Meråker	1928		Slått sammen med Idrettslaget Varden i 1952
Mostadmark IL	Mostadmark	1925	1926	
Råkvåg AIL	Råkvåg			
Sandstad IL	Sandstad	1935		
Selbustrand AIL	Selbu	1936		Ble slått sammen med IL Vardefjell i 1945
Sportsklubben Sjøsprøyt	Uttian			
Sportsklubben Skjold	Ranheim			Ble slått sammen med Ranheim Idrettslag i 1940

Stjørdal AIL	Stjørdal	1933		Endret navn til Stjørdal IL, fra 1956 en del av Idrettslaget Stjørdals-Blink
AIL Storm	Klæbu			Ble slått sammen med Klæbu Idrettslag i 1947
Strinda AIL	Strinda	1935		Byttet navn til Strinal, slått sammen med Strindheim IL i 1948
Idrettslaget Tambar	Gudå	1917	1937	
IL Tillergutten	Tiller	1925		En del av Tiller Idrettslag fra 1951
Titran AIL	Titran			
Tranvik AIL	Hitra			
Trolla AIL	Trolla	1894	1926	Endret navn til Trolla IL etter krigen
Vikvarvet AIL	Selbu			Slått sammen med Vikvarvet IL i 1945
Arbeidernes Motorklubb			1939	
Fjellværøy IL	Fjellværøya		1939	
Brandvesenets IL			1939	

Nord-Trøndelag Arbeideridrettskrets (utskilt fra Trøndelag Arbeideridrettskrets 3. februar 1935), var en av flere idrettskretser under Arbeidernes Idrettsforbund. Kretsen ble etablert ved at Trøndelag Arbeideridrettskrets vedtok å dele kretsen i to på kretstinget 18. november 1934. Nord-Trøndelag Arbeideridrettskrets hadde på dette tidspunktet 21 lag og 1 200 medlemmer.

Medlemmene i Nord-Trøndelag Arbeideridrettskrets i 1939 var:

Klubb	Sted	Stiftet	Innmeldt	Etter krigen
Arbeidernes Idrettsforening	Levanger	1926	1926	Ble slått sammen med IL Sverre i 1947
Arbeidernes sjakklubb	Steinkjer			
Arbeidernes sjakklubb	Trones			
Bangsund IL	Bangsund	1919		
Bartnes AIL	Steinkjer			
Beitstad AIL	Beitstad			Slått sammen med Beitstad IL i 1945
AIL Brodd	Namsskogan	1934		Senere Elva idrettslag
Byafossen AIL	Steinkjer	1934		Slått sammen med Byafossen IL i 1945
AIL Falk	Verdal	1933		Slått sammen med Verdal Idrettslag i 1940
Follafooss IL	Follafooss	1920	1925	
AIL Fram	Frol	1934		Slått sammen med Frol IL i 1946
Frosta AIL	Frosta			
AIL Glimt	Malm			Malmgutten og Glimt dannet Malm IL i 1946
Grensa IL	Verrabotn			
Grong AIL	Grong			En del av Grong IL fra 1946
Harran AIL	Harran			
AIL Hauk	Markabygd			Hauk og Fjellgutten dannet Markabygda IL i 1945
Inderøy AIL	Inderøy	1935		
Klinga AIL	Klinga			
Kolvereid AIL	Kolvereid	1935		
Mellingen AIL	Namsskogan	1934	1934	Slått sammen med Mellingen IL i 1946

Namsos AIL	Namsos			En del av Namsos IL fra 1940
Njard	Nærøy			
Overhalla AIL	Overhalla		1936	Slått sammen med Overhalla Idrettslag i 1946
Røra AIL	Røra		1936	
Skogn AIL	Skogn	1934		
Snåsa AIL	Snåsa	1938		Slått sammen med Snåsa IL i 1946
Sparbu AIL	Sparbu	1935		En del av Sparbu IL fra 1946
Steinkjer AIL	Steinkjer		1933	
Stiklestad AIL	Stiklestad	1936	1936	Slått sammen med Stiklestad IL i 1940
Stod AIL	Stod		1936	
Svea AIL	Åsen	1933	1934	
Trongfoss AIL	Namsskogan		1936	
AIL Varden	Namsskogan			
Vuku AIL	Vuku			